

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Štěpána Výborného a soudců Karly Cháberové a Martina Bobáka ve věci

žalobce: **Ing. L. D.**

zastoupen advokátkou JUDr. Ivou Repa Kremplovou
sídlem Okružní 433/1, 638 00 Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo kultury**
sídlem Maltézské náměstí 471/1, 118 11 Praha

o žalobě proti rozhodnutí ministra kultury ze dne 23. 9. 2022, č. j. MK 38632/2022 OLP,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh řízení před správním orgánem

- 1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí ministra kultury ze dne 23. 9. 2022, č. j. MK 38632/2022 OLP (dále jen „**napadené rozhodnutí**“), kterým ministr zamítl žalobcův rozklad proti rozhodnutí Ministerstva kultury ze dne 16. 11. 2021, č. j. MK Shodu s prvopisem potvrzuje X.

72809/2021 OPP, sp. zn. MK-S 11028/2018 OPP (dále jen „**prvostupňové rozhodnutí**“), kterým byl prohlášen za kulturní památku „městský dům“, který sestává z pozemku parc. č. st. 497/2, jehož součástí je dům č. p. 1251/22 v k. ú. Kroměříž, obec Kroměříž, okres Kroměříž, Zlínský kraj (dále jen „**městský dům**“).

2. Ze správního spisu zjistil soud následující, pro věc podstatné skutečnosti.
3. Ministerstvo kultury obdrželo dne 15. 8. 2018 od městské architektky Městského úřadu Kroměříž podnět na prohlášení městského domu za kulturní památku. Ministerstvo shledalo podnět důvodným a zahájilo správní řízení o prohlášení městského domu za kulturní památku. Za tímto účelem si vyžádalo vyjádření krajského úřadu, obecního úřadu obce s rozšířenou působností a Národního památkového ústavu.
4. Krajský úřad Zlínského kraje, odbor kultury a památkové péče, oddělení památkové péče (dále jen „**krajský úřad**“) ve svém vyjádření ze dne 13. 2. 2019 doporučil prohlášení městského domu za kulturní památku, neboť dům nese hodnoty ve smyslu § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o státní památkové péči**“). Ve vyjádření uvedl, že je autorství projektu stavby „*s určitou opatrností*“ připisováno architektu Felixi Skibinskému. Dům lze řadit ke kvalitní městské secesní architektuře. Poukázal na bohaté zdobení fasády dekorativními prvky (korunní římsa, šambrány oken, podokenní římsy). Výplně fasádních otvorů se zdají být původní, druhotné zásahy na vnějším plášti stavby jsou minimální. Dále krajský úřad uvedl, že při místním šetření dne 7. 2. 2019 nebylo možné zjistit aktuální stav vnitřních dispozic stavby. Z dostupných fotografií interiéru je však zřejmé, že vnitřní uspořádání domu není narušeno nevhodnými stavebními úpravami a dochována je většina detailů původního zařízení (dlažba na chodbách, schodišťové zábradlí, rozvody topení, schodišťové stupně, dveře a okna včetně kování, svítidla nástropní i nástěnná), přičemž tyto detaily významně dotváří památkové hodnoty domu jako celku a jejich památková ochrana by byla žádoucí. Jedná se o doklad městského bydlení zařizovaného v první polovině 20. století. Dům vykazuje minimální novodobé zásahy a jeho stav umožňuje památkovou obnovu.
5. Podle vyjádření Městského úřadu Kroměříž, odboru stavebního úřadu, oddělení územního plánování a státní památkové péče (dále jen „**městský úřad**“), ze dne 19. 2. 2019 se v archivu stavebního úřadu nedochovala projektová dokumentace k městskému domu z doby jeho povolení k výstavbě. Doložena je žádost z 11. 12. 1905, kdy vlastnice pozemku parc. č. 396/3 žádá Obecní radu města Kroměříž o stavbu jednopatrového domu na pozemku na rohu ulice Havlíčkovy a nové projektované ulice ku třídě Divišově (dnes ulice Soudní). Na protokolu z jednání je v přítomných uveden a následně i pod textem protokolu podepsán stavební znalec Felix Skibinski. Dle usnesení obecní rady ze dne 5. 1. 1906 byla stavba povolena. Jméno Felixe Skibinského se v protokolech vypsanych Obecní radou města Kroměříže objevuje vícekrát i s podpisem. Není však dokladováno autorství projektu městského domu tímto architektem. Ohledně stavu domu městský úřad uvedl, že uliční fasáda je zčásti porostlá pnoucí zelení. Fasáda uliční i dvorní jsou poškozené povětrnostními vlivy. Okenní a dveřní výplně mají dochované původní výrobky. V interiéru domu jsou také dochované původní dveřní výplně, zábradlí, zčásti i dlažba. Městský úřad uzavřel, že doporučuje prohlásit za kulturní památku dům včetně pozemku parc. č. 497/2.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

6. Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Kroměříži, vyjádřil ve stanovisku ze dne 13. 11. 2018 souhlas s prohlášením městského domu za kulturní památku. Uvedl, že z hlediska kvality architektury domu a jeho významu pro umělecko-historickou hodnotu zástavby dané lokality, i s ohledem na srovnání se sousedním objektem č. p. 1262, který je kulturní památkou, „by bylo možné uvažovat o doporučení k prohlášení za kulturní památku“. Posouzení objektu domu jako celku však brání absence aktuálního poznání míry autenticity a historické kvality interiéru domu. Tu se nepodařilo ověřit s ohledem na vytíženost vlastníka domu, který nežije v Kroměříži a který zatím prohlídku domu neumožnil (o prohlídce ústav s vlastníkem jednal). Dům je užíván k bydlení a lze tedy předpokládat jistou míru novodobých stavebních úprav.
7. Národní památkový ústav prohlášení městského domu za kulturní památku znovu doporučil dopisem ze dne 18. 1. 2019, ve kterém konstatoval, že vlastník dosud neumožnil prohlídku. Zdokumentován byl pouze exteriér volně přístupný z ulice. Dům se od doby výstavby dochoval v téměř nezměněné podobě, včetně veškerých výplní a drobných dekorativních kovových prvků fasády. Prezентuje tak dosud téměř autentický objekt poukazující k velmi kvalitní secesní výstavbě města Kroměříže v prvním desetiletí 20. století. Společně s protilehlým objektem Pečmanova hostince i související zástavbou pak tvoří jednu z nejhodnotnějších a nejlépe dochovaných enkláv secesní zástavby Kroměříže. Zda je Felix Skibinski autorem i městského domu není sice vzhledem k absenci archivního průzkumu zcela jisté, městský dům je ale i tak hodnotný a zachovalý, dokládající kvalitní architektonicko-urbanistickou etapu vývoje města Kroměříže. Secesní fasády včetně okenních výplní jsou autenticky dochované.
8. Žalobce se seznámil s podklady spisu dne 6. 9. 2021. Do pořizovacího protokolu uvedl, že s prohlášením domu za kulturní památku nesouhlasí, přičemž podrobnější vyjádření zašle dodatečně do 30 dnů z důvodu zahraniční služební cesty. Ve vyjádření ze dne 26. 10. 2021 žalobce vyjádřil nesouhlas s návrhem na prohlášení městského domu za kulturní památku.
9. Ministerstvo v prvostupňovém rozhodnutí dospělo k závěru, že městský dům splňuje podmínky § 2 odst. 1 písm. a) zákona o státní památkové péči k prohlášení za kulturní památku, a to svým charakterem, historickou a architektonickou podstatou, urbanistickým začleněním a jako projev tvůrčích schopností a práce člověka.
10. K námitce žalobce ohledně nedostatečného technického popisu městského domu a jeho historické kvality ministerstvo uvedlo, že předmětem řízení bylo prokázání památkových hodnot domu, nikoli uvádět jeho technický popis. Historická, stylová, architektonická a urbanistická provázanost s památkově chráněným souborem šesti secesních domů v ulici Havlíčkova, pohledově sjednocených do navazující uliční čáry, byla prokázána. Ministerstvo se řídilo zásadou, že při rozhodování podobných případů nesmí vznikat nedůvodné rozdíly.
11. K námitce ohledně tržní hodnoty domu ministerstvo uvedlo, že převažující veřejný zájem na památkové ochraně by měla vyvážit možnost požádat o dotaci z některého z programů na obnovu památkového fondu. Ekonomické důvody pro neprohlášení domu za kulturní památku nejsou pro dané řízení relevantní a jejich zkoumání nemá oporu v zákoně.
12. V rozkladu proti prvostupňovému rozhodnutí žalobce namítl, že ministerstvo nezjistilo stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti, a svým tendenčním postupem porušilo zásadu materiální pravdy. Předně nebylo prokázáno autorství Felixe Skibinského, ačkoliv jde o zásadní předpoklad prohlášení domu za kulturní památku. To činí Shodu s prvopisem potvrzuje X.

prvostupňové rozhodnutí nepřezkoumatelným. Dále namítl, že zásah ministerstva do žalobcova vlastnického práva je neproporcionální. Žalobce je jako vlastník stavby již nyní zásadním způsobem omezen v nakládání s městským domem, neboť ten je součástí památkové rezervace Kroměříž. V daném případě nebylo zjištěno, zda je interiér stavby alespoň v částečně původním stavu, tedy zda je potřeba duplicitní ochrany domu prohlášením za kulturní památku (a současně památkovou zónou). Ministerstvo neučinilo nic, co by žalobci umožnilo se v přijatelném časovém horizontu zúčastnit prohlídky stavby.

13. V napadeném rozhodnutí o rozkladu se ministr kultury ztotožnil se závěry výše uvedených vyjádření orgánů státní památkové péče i prvostupňového rozhodnutí. Městský dům tvoří společně s okolní zástavbou jednu z nejhodnotnějších a nejlépe dochovaných enkláv secesní zástavby města. Navíc jde o zástupce typově jedinečného a charakteristického stylu kroměřížské secese inspirovaného románským art nouveau, který se dochoval v téměř nezměněné podobě, včetně veškerých výplní a drobných dekorativních kovových prvků fasády. Ministr také vyjádřil obavu, že pokud by dům nebyl kulturní památkou, mohlo by docházet k úpravám, které by nemusely do všech důsledků respektovat historickou autenticitu a celistvost objektu chráněného jako kulturní památka.
14. K námitce nezjištění stavu věci ministr uvedl, že si podle něj ministerstvo vyžádalo všechny potřebné podklady. Prokázání autorství domu není podmínkou prohlášení za kulturní památku, osoba autora dle názoru ministra ani nebyla pro prohlášení určující. Stěžejní jsou především architektonické hodnoty stavby. Rukopis Felixe Skibinského je však v použitém tvarosloví a dalších prvcích městského domu čitelný, jak je uvedeno zejména na straně 7 prvostupňového rozhodnutí. Již jen příbuznost s tvorbou Skibinského svědčí o tom, že se jedná o architektonicky vysoce hodnotné dílo.
15. Pokud jde o námitku přiměřenosti, ministr uvedl, že veřejný zájem na prohlášení městského domu za kulturní památku je dán také skutečností, že orgány státní památkové péče nemají zákonnou kompetenci chránit dochované památkové hodnoty daného objektu, neboť ten se nachází pouze v ochranném pásmu Městské památkové rezervace Kroměříž. V rámci poměřování soukromého zájmu vlastníka stavby s veřejným zájemem na památkové ochraně je třeba počítat také s exkluzivním umístěním městského domu v dané lokalitě – bezprostředním urbanistickým a vizuálním kontextem se secesním domem s restaurací Filipa Pečmana, který je součástí souboru dalších pěti městských domů.

II. Obsah žaloby

16. Žalobce namítá, že se ministr kultury vypořádal s jeho rozkladovými námitkami toliko formálně, napadené rozhodnutí však neobsahuje věcnou reakci na jednotlivé námitky.
17. Žalobce opětovně namítá nedostatečné zjištění skutkového stavu a porušení zásady materiální pravdy. Prvostupňové rozhodnutí opakovaně uvádí, že zjištěné skutečnosti neodůvodňují dostatečným způsobem závěr o tom, zda je Felix Skibinski skutečně autorem projektu stavby, a tím pádem ani to, zda je namístě předmětné stavbě přiznat ochranu ve formě jejího prohlášení za kulturní památku. Ministr sice uvedl, že prokázání autorství není podmínkou prohlášení za kulturní památku, bylo to však právě ministerstvo, které jako jeden z důvodů pro přiznání památkové ochrany uvádí autorství Felixe Skibinského. Autorství přitom správní orgány označily za pravděpodobné, aniž uspokojivě svá tvrzení podložily.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

18. Žalobce namítá neproporcionalitu rozhodnutí. Pokud jde o třístupňový test proporcionality, žalobce nesouhlasí se závěry ministra ohledně splnění kritéria potřeby. Ministerstvo má k dispozici jiné než zvolené řešení, které do žalobcova vlastnického práva zasahují menší intenzitou. Městský dům je součástí památkové rezervace. Nadto se i v napadeném rozhodnutí uvádí, že povinnost zajistit dobrý stavební stav budovy vyplývá už ze stavebního zákona bez ohledu na to, zda objekt je či není kulturní památkou. Rozhodnutí o prohlášení za kulturní památku by tak mělo odrážet zvláštní potřeby ochrany toliko interiéru stavby, a to pouze tehdy, pokud tato potřeba stále trvá. V daném případě však nebylo zjištěno, zda je interiér v původním, či alespoň částečně původním stavu. Pokud by byla provedena vnitřní prohlídka, muselo by ministerstvo dojít k závěru, že interiér není původní, proto ho nelze považovat za památku. S danou námitkou se ministr nijak nevypořádal.

III. Vyjádření žalovaného

19. Žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a zopakoval argumenty v něm uvedené.
20. Dle žalovaného bylo rozhodnutí vydáno v souladu se zákonem, předchází správní řízení proběhlo řádně a žalobce dostal náležitý prostor k uplatnění svých práv.

IV. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

21. Soud o věci rozhodl bez nařízení ústního jednání postupem podle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**soudní řád správní**“), neboť účastníci takový postup soudu akceptovali.
22. Soud dle § 75 soudního řádu správního přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu žalobou tvrzených bodů nezákonnosti, kterými je vázán, podle skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
23. Soud nejprve konstatuje nesporné skutečnosti, že se městský dům nachází v Havlíčkově ulici v Kroměříži. Jedná se o nárožní dům stojící na protější straně Soudní ulice oproti stavbě domu s restaurací Filipa Pečmana č. p. 1262, která je součástí fronty šesti domů v Havlíčkově ulici (č. p. 1255, 1256, 1257, 1258, 1259; v Ústředním seznamu kulturních památek ČR evidovány společně pod rejstř. č. 13536/7-8432), které byly souborně prohlášeny za kulturní památku. Městský dům je spolu s touto šesticí domů dále součástí ochranného pásma městské památkové rezervace Kroměříž, památková rezervace prohlášena výnosem Ministerstva kultury ČSR ze dne 8. 9. 1978, č. j. 15.869/78-VI/1, o prohlášení historického jádra města Kroměříže s Podzámeckou a Květnou zahradou památkovou rezervací. Městský dům je zároveň součástí nárazníkové zóny statku světového dědictví UNESCO „Zahrady a zámek v Kroměříži“, evidované v Ústředním seznamu kulturních památek rejst. č. 7006, a to od 2. 12. 1998.
24. Soud se nejprve zabýval námitkou, že ministr věcně nereagoval na jednotlivé námitky, které žalobce vznesl v rozkladu. Pokud by z napadeného rozhodnutí nebylo seznatelné, proč ministr považuje námitky žalobce za liché, mylné nebo vyvrácené, mohlo by to činit napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným (srov. již rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 2. 1993, č. j. 6 A 48/92-23). Nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí je přitom důvodem pro zrušení rozhodnutí.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

25. Soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí tvrzenou nepřezkoumatelností netrpí. Nepřezkoumatelnost je třeba chápat jako skutečnou nemožnost přezkoumat rozhodnutí podle jednotlivých žalobních bodů. Důvody rozhodnutí jsou však soudu z odůvodnění napadeného rozhodnutí zřejmé. Soud nesouhlasí se žalobcem, že napadené rozhodnutí věcně nevypořádává jednotlivé námitky vznesené v rozkladu. Ministr vypořádal jak námitku ohledně nedostatečného zjištění skutkového stavu, tak i námitku nepřiměřenosti zásahu do žalobcova vlastnického práva. Není přitom na závalu, pokud ministr na žalobcovy námitky reagoval toliko zopakováním klíčových argumentů z prvostupňového rozhodnutí, respektive z vyjádření městského úřadu, krajského úřadu a Národního památkového ústavu. Není povinností ministra vymýšlet pro účely vypořádání rozkladu zcela nové argumenty či skutečnosti, pokud podle něj byly námitky dostatečně vypořádány již v prvostupňovém rozhodnutí. Soud v této souvislosti připomíná, že správní řízení před správním orgánem I. a II. stupně tvoří jeden celek. V souvislosti s námitkou nepřiměřenosti zásahu navíc žalobce v žalobě věcně polemizuje s argumentací uvedenou v odůvodnění napadeného rozhodnutí (zejména pokud jde o potřebnost prohlášení za kulturní památku z hlediska testu proporcionality), což svědčí závěru, že ministr na rozkladové námitky reagoval přezkoumatelně.
26. V druhém žalobním bodě žalobce namítl nedostatečné zjištění skutkového stavu, respektive porušení zásady materiální pravdy.
27. Podle § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**správní řád**“): *„Nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.“*
28. Žalobce míní, že ve správním řízení nebylo náležitě objasněno autorství projektu stavby městského domu. Žalobce tvrdí, že *„dle tvrzení správního orgánu prvního stupně“* bylo jednou ze základních skutečností pro vydání rozhodnutí údajné autorství projektu architekta Felixe Skibinského. Žalobce prvostupňové rozhodnutí interpretuje tak, že pokud by Skibinský autorem domu nebyl, pak by nebylo na místě městský dům za kulturní památku prohlašovat. Soud však musí konstatovat, že žalobcova interpretace je mylná.
29. Podle § 2 odst. 1 zákona o státní památkové péči:
- „Za kulturní památky podle tohoto zákona prohlašuje ministerstvo kultury České republiky (dále jen ‚ministerstvo kultury‘) nemovité a movité věci, popřípadě jejich soubory,*
- a) které jsou významnými doklady historického vývoje, životního způsobu a prostředí společnosti od nejstarších dob do současnosti, jako projevy tvůrčích schopností a práce člověka z nejruznějších oborů lidské činnosti, pro jejich hodnoty revoluční, historické, umělecké, vědecké a technické,*
- b) které mají přímý vztah k významným osobnostem a historickým událostem.“*
30. Soud v první řadě zdůrazňuje, že (možné) autorství Felixe Skibinského nebylo stěžejním důvodem pro prohlášení městského domu za kulturní památku. Z napadených rozhodnutí i obsahu spisového materiálu vyplývá, že dům byl prohlášen kulturní památkou z důvodu dle § 2 odst. 1 písm. a) zákona o státní památkové péči, tedy především pro jeho architektonické, urbanistické a historické hodnoty. Prokázání autorství nebylo nutnou zákonnou podmínkou pro prohlášení stavby za kulturní památku, kdy soud připomíná, že Shodu s prvopisem potvrzuje X.

nezřídka bývají za kulturní památky prohlašovány i stavby, u nichž je autor neznámý či anonymní.

31. Za této situace nebylo povinností správních orgánů prokázat autorství Felixe Skibinského, na čemž nic nemění, pokud ministerstvo jméno tohoto architekta opakovaně zmiňovalo v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí. Správní orgán I. stupně takto především citoval pasáže převzaté z vyjádření orgánů státní památkové péče, respektive ze stanoviska Národního památkového ústavu. Ani z těchto podkladů rozhodnutí však nevyplývá, že by prohlášení městského domu za kulturní památku orgány státní památkové péče odůvodňovaly jednoznačným prokázáním autorství projektu stavby. Ve svých podáních pouze poukazovaly na příbuznost architektonického tvarosloví městského domu s tvorbou Felixe Skibinského, čímž podpořily tezi o architektonické hodnotě domu. Ministerstvo a ministr pak správně zdůraznili především kvalitní architektonické zpracování, včetně půdorysného řešení, přičemž správně nepominuly, že se takto městský dům svým pojetím přibližuje protilehlé stavbě hostince, u níž je Skibinského autorství známo.
32. Soud tedy míní, že pokud se v prvostupňovém či napadeném rozhodnutí hovoří o pravděpodobném autorství Felixe Skibinského, nezpůsobuje toto tvrzení jakoukoli vadu napadených rozhodnutí. Rozhodnutí dostatečně vysvětlují podobnost architektonických prvků se stylem jmenovaného architekta a popisují vztah městského domu k navazující zástavbě v Havlíčkově ulici, u které bylo jeho autorství prokázáno. Nadto výslovně zmiňují dokumenty, kde se zmínky o tomto architektovi v souvislosti s městským domem objevují. Pokud tedy žalobce namítá, že z rozhodnutí nelze zjistit, z jakých podkladů správní orgány vycházely, když hovoří o pravděpodobném autorství Skibinského, jedná se z pohledu soudu o nedůvodnou námitku, neboť obě rozhodnutí na dané dokumenty odkazují, respektive citují z příslušných vyjádření městského úřadu, krajského úřadu a Národního památkového ústavu. Námitka nedostatečného zjištění skutkového stavu tedy není důvodná.
33. Soud konečně k této námitce upozorňuje, že zásada materiální pravdy ve smyslu § 3 správního řádu neznamena povinnost správního orgánu objasnit veškeré skutečnosti, které ve svém rozhodnutí byť jen okrajově zmiňuje. Objasnit musí toliko ty skutečnosti, které jsou podstatné pro jeho rozhodnutí. Nadto soud připomíná, že základní zásady činnosti správních orgánů neplatí zcela absolutně, často působí i ve vzájemných protikladech. Pokud by se správní orgány zaměřily na prokázání autorství Felixe Skibinského, jak žalobce ve svých podáních (být nepřímě) požadoval, přestože určení osoby autora nebylo pro prohlášení městského domu za kulturní památku stěžejní, zpronevěřily by se zásadě rychlosti a hospodárnosti řízení ve smyslu § 6 správního řádu.
34. Dále se soud zabýval námitkou neproporcionality zásahu do žalobcových vlastnických práv. Dle žalobce existuje jiné než zvolené řešení památkové ochrany městského domu, které respektuje veřejný zájem, avšak současně zasahuje do práva žalobce menší intenzitou. Žalobce v tomto ohledu poukazuje zejména na skutečnost, že je městský dům součástí ochranného pásma památkové rezervace. Stanovení vyššího stupně ochrany ve formě prohlášení za kulturní památku by bylo namísto pouze tehdy, pokud by byla dána zvláštní potřeba ochrany interiéru stavby. V posuzovaném případě však správní orgány dle žalobce vůbec nezjistily, zda je interiéru domu alespoň v částečně původním stavu. Ani tuto argumentaci však soud neshledal důvodnou.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

35. Soud míní, že správní orgány potřebnost zásahu do žalobcova vlastnického práva prohlášením městského domu za kulturní památku posoudily v souladu se zákonem. Účelem ochranného pásma je ochrana charakteru památkové rezervace, nikoli hodnot všech jednotlivých nemovitých věcí, které se v ní nachází. Památkovou rezervací se rozumí území, jehož charakter a prostředí určuje soubor nemovitých kulturních památek, popřípadě archeologických nálezů (srov. § 5 zákona o státní památkové péči). Pakliže orgány státní památkové péče a Národní památkový ústav dospěly k jednoznačnému závěru, že je potřeba památkově chránit jedinečné hodnoty samotného městského domu (jakožto zástupce charakteristického stylu kroměřížské secese inspirovaného románským art nouveau, který se dochoval v téměř nezměněné podobě, včetně veškerých výplní a drobných dekorativních prvků fasády), tak k účelu zachování památkových hodnot domu jeho umístění v ochranném pásmu samo o sobě nepostačovalo. Soud souhlasí se správními orgány, že orgány státní památkové péče nemají dostatečnou zákonnou kompetenci chránit dochované památkové hodnoty objektu, pokud se nachází pouze v ochranném pásmu Městské památkové rezervace Kroměříž.
36. Soud zdůrazňuje, že míra ochrany kulturní památky a ochrana památkové rezervace prostřednictvím ochranného pásma, je značně rozdílná. Z rozhodnutí Okresního národního výboru, odboru kultury v Kroměříži, ze dne 30. 7. 1984, č. j. 401-13/84, kterým bylo vyhlášeno ochranné pásmo městské památkové rezervace historického jádra Kroměříže, vyplývají pouze minimální omezení pro vlastníka městského domu (viz body 1 – 4 uvedené v tomto rozhodnutí). Tato omezení by dle soudu nesledovala dostatečnou potřebu zachování jedinečných památkových hodnot městského domu, které byly podrobně popsány v prvostupňovém a napadeném rozhodnutí.
37. Správní orgány dle mínění soudu rovněž zcela správně poukázaly na vztah posuzovaného městského domu k šesti domů v Havlíčkově ulici, včetně protilehlého domu s restaurací Filipa Pečmana. Městský dům tvoří společně s těmito domy „jednu z nejhodnotnějších a nejlépe dochovaných enkláv secesní zástavby Kroměříže“, jak uvedl už Národní památkový ústav v dopise ze dne 18. 1. 2019. Pokud je zmíněná šestice domů chráněna jako kulturní památka, jedná se podle soudu o pádný důvod, proč je namístě přiznat stejnou ochranu i posuzovanému městskému domu. Podobnost prvků městského domu zejména s protilehlým domem s restaurací byla přitom z pohledu soudu dostatečně popsána již v prvostupňovém řízení. A je povinností orgánů státní památkové péče dbát, aby při rozhodování skutkově podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly (srov. § 2 odst. 4 správního řádu).
38. Pokud se jedná o žalobcovo tvrzení, že potřeba prohlášení za kulturní památku by byla dána pouze za předpokladu nutnosti ochrany interiéru stavby, soud podotýká, že orgány státní památkové péče argumentovaly především potřebou ochrany vnějších prvků domu. Pokud jde o interiéru, uvádí se již v podkladech rozhodnutí od městského a krajského úřadu, že se dochovaly původní dveřní výplně, zábradlí a zčásti i dlažba. Soud sice konstatuje, že k těmto závěrům orgánů státní památkové péče nenalezl ve správním spisu „dostupnou fotodokumentaci“, na kterou odkazoval krajský úřad. Na druhou stranu žalobce nedoložil ani neoznačil důkaz, kterým by závěr o dochování jmenovaných prvků interiéru vyvrátil. Stále však platí, že nižší míra zachovalosti interiéru by nesnížila potřebu ochrany domu prohlášením za kulturní památku, jestliže jeho „vnější hodnota“ dosahuje významné úrovně.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

39. Soud se tedy ztotožnil s názorem správních orgánů, že rozhodnutí o prohlášení městského domu kulturní památkou je potřebné a proporcionální. Nadto soud připomíná, že prohlášení věci za kulturní památku nepředstavuje jednostranné omezení vlastnického práva bez náhrady. Zákon o státní památkové péči nabízí řadu kompenzací vázaných na zachování a údržbu kulturní památky (možnost bezplatných odborných konzultací, čerpání dotací na plánovanou opravu apod.).
40. Soud shledal nedůvodnou také námitku, že správní orgány neučinily nic, co by žalobci umožnilo se v přijatelném časovém horizontu zúčastnit prohlídky stavby. Soud má naopak s přihlédnutím k obsahu spisového materiálu spisu za to, že důvody neuskutečnění prohlídky domu ležely výlučně na straně žalobce. Již Národní památkový ústav ve svém vyjádření ze dne 13. 11. 2018 uvedl, že se míra autenticity a historické kvality interiéru domu zatím nepodařila ověřit s ohledem na vytíženost majitele, který nežije v Kroměříži a zatím prohlídku domu neumožnil; z toho důvodu ústav požádal ministerstvo o prodloužení termínu ke konečnému vyjádření do konce ledna 2019. Ve vyjádření ze dne 18. 1. 2019 pak ústav uzavřel, že „*majitel objektu neumožnil vstup a prohlídku domu*“. Nemožnost zjistit při místním šetření aktuální stav vnitřních dispozic domu konstatoval také Krajský úřad Zlínského kraje ve svém stanovisku ze dne 13. 2. 2019 (o zachovalosti interiéru však podle něj vypovídá dostupná fotodokumentace).
41. Z uvedeného pro soud vyplývá, že ze strany orgánů státní památkové péče lze seznat snahu o uskutečnění prohlídky za účelem podrobnějšího zjištění skutkového stavu, avšak z důvodu ležících na straně žalobce nebyla tato prohlídka uskutečněna, přičemž ani žalobce neuvádí, jaké aktivní kroky podnikal k tomu, aby se tato prohlídka na místě uskutečnila. Nadto soud uvádí, že pokud žalobce tvrdí, že „*interiér stavby není původní, a nelze ho tak v žádném případě považovat za památku*“, měl dostatečný prostor k vyvrácení závěrů ministerstva stran zachovalosti výplní, zábradlí, dlažby na chodbách apod. V případě nemožnosti uskutečnění místního šetření mohl alespoň předložit vlastní fotodokumentaci interiéru či jinak vyvrátit tvrzení orgánů státní památkové péče, s nimiž byl již před vydáním prvostupňového rozhodnutí seznámen. Pokud tak nepostupoval a nepředložil žádný důkaz prokazující jeho tvrzení (a neučinil tak ani v řízení před soudem), nemůže soud jeho tvrzením přisvědčit.

V. Závěr

42. Žalobce se svými námitkami tedy neuspěl; jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, městský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 soudního řádu správního. Žalobce neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o žalobě nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti, náhradu nákladů ani nežádal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 soudního řádu správního a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha, 20. února 2023

JUDr. PhDr. Štěpán Výborný, Ph.D. v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje X.